

Inleiding

Initiatiefnemer Vattenfall is voornemens een E-boilersysteem te realiseren op haar terrein gelegen aan de Markerkant 12-10 te Almere. Om te onderzoeken of er voor dit project een vergunning voor een Natura 2000-activiteit benodigd is, heeft adviesbureau Royal HaskoningDHV een AERIUS stikstofberekening uitgevoerd. De resultaten van de berekening tonen aan dat er tijdens de bouw van het project geen stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura-2000 gebieden plaatsvindt. Een E-boiler veroorzaakt geen emissies gedurende zijn gebruiksfase. De uitgevoerde voortoets toont daarmee aan dat significant negatieve effecten op stikstofgevoelige Natura-2000 gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten.

Verklaring uitgangspunten

Bij de berekening is als uitgangspunt gehanteerd dat de E-boiler een zelfstandig project is in de zin van de natuurwetgeving. De E-boiler vormt dus geen onderdeel van het in de natuurvergunning van 7 oktober 2015 vergunde project 'het in gebruik hebben van de warmtekrachtcentrale Almere inclusief 5 hulpketels'.¹ De twee stoom- en gasturbine eenheden (STEG's) zijn overigens verwijderd; de vijf hulpketels functioneren nog.² De vijf hulpketels worden gezamenlijk aangeduid als 'Hulpwarmtecentrale (HWC) de Hogering'. De plaatsing van de E-boiler is geen wijziging van dat project. De E-boiler staat daar los van; er is geen enkele binding tussen de E-boiler en de hulpketels op het terrein.

Een afzonderlijk, op zichzelf staand project

De natuurregelgeving hanteert het begrip 'project'. De activiteiten die als één project kunnen worden gekwalificeerd, moeten als een geheel worden beoordeeld. Het begrip 'project' is niet in de wet gedefinieerd. Wel is er jurisprudentie verschenen over wanneer er sprake is van één en hetzelfde project of van verschillende, afzonderlijke projecten. Die jurisprudentie gaat er over dat een aanvraag om een natuurvergunning betrekking moet hebben op alle projecten die tezamen één project vormen. Een afzonderlijk project moet afzonderlijk worden beoordeeld. Uit de jurisprudentie volgt het volgende:

De vraag of bepaalde activiteiten samen één project vormen is afhankelijk van de feiten en omstandigheden in het concrete geval. Van belang bij de vraag of bepaalde activiteiten samen één project of afzonderlijke projecten zijn, is onder meer of de activiteiten naar aard, tijd en ruimte van elkaar te onderscheiden zijn, of er sprake is van een onlosmakelijke samenhang en of de ene activiteit een noodzakelijke voorwaarde is om de andere activiteit te kunnen uitvoeren.³

¹ Natuurbeschermingswet 1998, 7 oktober 2015, kenmerk 644632/680617.

² Zie ook de milieurevisievergunning van 6 december 2017, kenmerk HZ_WABO-53958.

³ Zie ABRvS 24 september 2025, ECLI:NL:RVS:2025:4529, ro 5.3 (Sabie) en ABRvS 24 september 2025, ECLI:NL:RVS:2025:4556, ro 6.5 (museum Voorlinden)

Bezien in het licht van voorgaand citaat uit de rechtspraak, moet de E-boiler als op zichzelf staand, afzonderlijk project in de zin van de natuurregelgeving worden beschouwd. De E-boiler is namelijk niet verbonden met HWC Hogering.

Zoals in de aanvraag voor de milieubelastende activiteit staat vermeld, is een E-boiler een op zichzelf staand gesloten systeem waarin elektrische energie wordt omgezet in thermische energie. Dat gebeurt via elektroden die ondergedompeld zijn in zout water. De weerstand van het zoute water, waar de stroom doorheen gaat, genereert warmte. De warmte wordt vervolgens via een warmtewisselaar overgebracht op het warmtenet van Almere. De benodigde elektriciteit wordt geleverd door de huidige transformator op het terrein. De E-boiler opereert onafhankelijk en maakt gebruik van een gesloten watercircuit dat uit gedemineraliseerd water bestaat. Er is geen sprake van enige interactie met de vijf hulpketels, dus HWC Hogering. Om deze redenen kwalificeert de E-boiler als op zichzelf staand project in de zin van de natuurregelgeving en is het geen onderdeel van het project zoals beschreven en vergund in de natuurvergunning van 2015. Dat de installaties van eenzelfde eigenaar zijn (Vattenfall) en op hetzelfde terrein liggen, doet daar gelet op voormelde jurisprudentie niet aan af.

Er is wel enige relatie tussen de E-boiler en de twee warmtebuffers die op het terrein staan. Deze warmtebuffers (die overigens geen enkele stikstofdepositie veroorzaken) maken geen onderdeel uit van voormelde natuurvergunning uit 2015 en het daarin vergunde project. De relatie tussen E-boiler en de twee warmtebuffers is niet zodanig dat zij tot eenzelfde project moeten worden gerekend. De E-boiler wekt warmte op en bij een overschot aan warm water, kan dat water tijdelijk opgeslagen worden in een van de warmtebuffers. Dat wil niet zeggen dat de E-boiler en warmtebuffers onlosmakelijk zijn verbonden en de ene activiteit (warmte opwek) niet kan functioneren zonder de andere activiteit (warmte opslag). De buffers zijn al jaren operatief ook zonder dat er een E-boiler staat. De twee kunnen volledig los van elkaar opereren en dat zal ook vaak het geval zijn. De opgewekte warmte uit de E-boiler kan en zal in de regel direct het warmtenet van Almere in gaan. Enkel in geval van een warmteoverschot kan er voor gekozen worden het warme water van de E-boiler tijdelijk op te slaan in een van de buffers. Van een onlosmakelijke samenhang als bedoeld in voormelde jurisprudentie is geen sprake. Bovendien wordt de E-boiler niet geplaatst als gevolg van een wijziging in het gebruik van de warmtebuffers of om het gebruik van de warmtebuffers te faciliteren.

E-boiler produceert warmte uit hernieuwbare elektriciteit

Aangezien op de locatie Hogering geen elektriciteit wordt opgewekt, wordt de E-boiler via een transformator gevoed vanuit het landelijke elektriciteitsnet

De e-boiler wordt ingezet op momenten waarop de elektriciteitsprijs laag is. Deze momenten corresponderen doorgaans met een situatie waarin sprake is van een relatief

groot aanbod van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen, zoals wind- en zonne-energie, ten opzichte van de vraag. Hierdoor fungeert de e-boiler als flexibiliteitsvoorziening die duurzame elektriciteit omzet in warmte.

De gehanteerde maatstaf voor deze inzet is de dynamische elektriciteitsprijs (veelal aangeduid als [Dynamische Referentie Prijs](#) of afgekort DRP). De DRP is ontwikkeld voor gebruik in de energieprestatieberekening volgens de NTA8800 (de Nederlandse rekenmethode voor het bepalen van de energieprestatie van gebouwen) en de in het kader van de Warmtewet voor warmtebedrijven verplichte duurzaamheidsrapportage voor warmtenetten. Met de DRP-methode is de inzet van flexibele elektriciteitsvraag, bijvoorbeeld in de vorm van e-boilers, te waarderen.

De DRP, die door TenneT wordt gepubliceerd, weerspiegelt de actuele marginale kostprijs voor elektriciteitsproductie met de goedkoopste (ie. meest efficiënte) gas- en kolencentrales. Als de actuele elektriciteitsprijs boven de DRP is, is het voor gas- en kolencentrales aantrekkelijk om elektriciteit te produceren. Het aanzetten van een e-boiler leidt op dat moment dan tot meer elektriciteitsproductie door gas- en kolencentrales en dus tot toename het gebruik van fossiele brandstoffen. Is de actuele elektriciteitsprijs onder de DRP, dan geldt het tegenovergestelde (het aanzetten van de E-boiler leidt niet tot extra inzet van de gas- en kolencentrales) en wordt gesteld dat de e-boiler draait op elektriciteit uit hernieuwbare bronnen en is warmte uit de e-boiler duurzaam.

Daarnaast stimuleert ook de SDE++ subsidieregeling de duurzame inzet van de e-boiler door het aantal jaarlijkse subsidiabele uren te maximeren, waarbij dat maximum in lijn is met het aantal uren per jaar waarin de Nederlandse elektriciteitsmix duurzaam is (uren waarin hernieuwbare bronnen zoals zon en wind de marginale elektriciteitsbron vormen).

Op grond van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat de e-boiler bijdraagt aan het benutten van hernieuwbare elektriciteit en daarmee aan de productie van duurzame warmte binnen het warmtenet.

Conclusie

Nu de E-boiler kwalificeert als één afzonderlijk project, behoeven ook alleen de gevolgen van dit project voor wat betreft de stikstofdepositie te worden onderzocht. Zoals uit de uitgevoerde AERIUS-berekeningen volgt, is er geen sprake van stikstofdepositie. Er is in de voortoets dan ook aangetoond dat op grond van objectieve gegevens is uitgesloten dat het project significante gevolgen heeft. Er geldt geen vergunningplicht.